

Spm. nr. S 4221

Til finansministeren (7/8 03) af:

Kristian Jensen (S):

»Vil ministeren vurdere ECB's analyse (omtalt 8. juli 2003 i Berlingske Tidende) af den offentlige sektors effektivitet i Danmark?«

Svar (20/8 03)

Finansministeren (Thor Pedersen):

Den Europæiske Centralbank (ECB) har netop offentliggjort en rapport om effektiviseringspotentialer i den offentlige sektor i en række OECD-lande. Af rapporten fremgår det, at der er et effektiviseringspotentialer i den offentlige sektor i Danmark på 38 pct. i forhold til de mest effektive offentlige sektorer i analysen.

I de danske medier har analysens resultat været præsenteret sådan, at de offentlige udgifter kan reduceres med i størrelsesordenen 300 mia.kr., uden at serviceniveauet forringes. Tallet er fremkommet ved at sætte ECB's effektiviseringspotentialer i forhold til de samlede offentlige udgifter, der i 2003 udgør omtrent 760 mia.kr.

ECB's resultat fremkommer ved en såkaldt DEA-analyse, der er en metode, som ud fra ét eller flere input og output kan udregne den relative effektivitet mellem en række enheder – i dette tilfælde mellem en række landes offentlige sektorer. Som input i analysen anvendes de samlede offentlige udgifter i pct. af BNP i de enkelte lande. Som output anvendes en sammenvejning af syv indikatorer for bl.a. offentlige serviceområder, herunder uddannelse og sundhed, med udgifterne til hver af de syv områder. Herved fås et indeks for den offentlige sektors effektivitet.

Til ECB's analyse – og mediernes behandling heraf – kan det bemærkes:

- Der er uden tvivl fortsat et betydeligt effektiviseringspotentialer i den offentlige sektor, som det også er blevet indikeret i en række afgrænsede analyser af forskellige sektorområder. Det er dog svært at sætte et tal på det samlede effektiviseringspotentialer. En effektivisering på 38 pct. uden forringelser i serviceniveauet forekommer ikke realistisk.
- Et besparelsepotentialer på 300 mia.kr. af de samlede offentlige udgifter er urealistisk højt. Effektiviseringsmulighederne i den offentlige sektor bør ses i forhold til det offentlige forbrug, der i 2003 udgør ca. 370 mia.kr. og

ikke i forhold til de samlede offentlige udgifter, som det gøres i analysen. Det skyldes, at de samlede offentlige udgifter også indeholder udgifter til bl.a. overførselsindkomster og renteudgifter. Det giver selvsagt ikke mening et tale om en effektivisering af disse udgiftsposter.

- Metodetilgangen i ECB's analyse kan endvidere kritiseres. Udover at der tages udgangspunkt i de samlede offentlige udgifter og ikke det offentlige forbrug, er der ikke korrigeret for, at overførselsindkomster kun er skattepligtige i nogle lande.
- Ligeledes tager analysen ikke højde for, at der kan være forskellig politisk prioritering af de enkelte områder mv. både indenfor og mellem landene. De syv indikatorer, herunder uddannelse, sundhed, administration og infrastruktur, sammenvejes således med lige store vægte i beregningen af den offentlige sektors effektivitet.
- Der anvendes særdeles grove indikatorer for den offentlige sektors effektivitet. I visse tilfælde er indikatorerne så grove, at der kan stilles spørgsmålstegn ved, hvorvidt de reelt siger noget om den offentlige sektors »performance«, når der ikke kontrolleres for alternative forklarende variabler. Eksempelvis kan nævnes, at sundhedsvæsenets »performance« måles ved hjælp af blot to indikatorer: spædbørnsdødelighed og middellevetid. Dette gøres uden at inddrage faktorer som befolkningens spise-, ryge-, og drikkevaner.
- Analysen anviser ikke konkrete værktøjer til at gennemføre effektiviseringer af den offentlige sektor. Der anvises heller ikke konkrete områder, hvor den offentlige sektor kan tænkes med fordel at kunne gennemføre effektiviseringer.

En løbende forbedring af effektiviteten i den offentlige sektor er naturligvis af afgørende betydning for den serviceproduktion, der i fremtiden kan tilbydes borgerne. Finansministeriet arbejder derfor generelt med denne problemstilling og forsøger løbende at forbedre den offentlige sektors effektivitet. I disse bestræbelser indgår en række forskellige instrumenter og strategier. Blandt disse kan nævnes:

- Budgetanalyser i forbindelse med finanslovsprocessen.
- Mål- og resultatstyring.
- Benchmarking og »best practice«.
- Offentlig-private partnerskaber, udbud og udlicitering.